

LIETUVOS RESPUBLIKOS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-890“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus
Teisingumo ministerija, 2022-03-14, Nr. (1.6Mr) 2T-361	<p><...> Dėl pagrįstų Nutarimo projekte pateiktų argumentų nenorint praplėsti užstato sistemos stiklinių stipresnių alkoholinių gėrimų (spiritinių gėrimų, vyno, vyno gėrimų, vyno kokteilių) pakuočių surinkimu, Įstatymo 11 str. 2 d. nurodžius apibendrintai „alkoholiniai gėrimai“, prie stiklinės pakuotės, minimos Įstatymo 11 str. 2 d. 1 p., pakaktų nurodyti reikiamus alkoholinius gėrimus, kurių stiklinės pakuotės įtraukiamos į užstato sistemą, t. y., pvz., „1) stiklinę (taikoma tik alkoholinio ir nealkoholinio alaus, alaus kokteilių, sidro, kriaušių sidro vienkartinėms pakuotėms, išskyrus pakuotes, kurių talpa – trys litrai);“ <...></p> <p>Nepritarus siūlymui Įstatymo 11 str. 2 d. nurodyti apibendrintai „alkoholiniai gėrimai“, siūlytina įvertinti, ar šioje dalyje, vardinant alkoholinius gėrimus, kuriems taikoma užstato sistema, nereikėtų papildomai nurodyti vaisių ir (ar) uogų vyno, jų kokteilių ir gėrimų, šampano, midaus ir panašių faktinės tūrinės etilo alkoholio koncentracijos alkoholinių gėrimų. Taip pat, vardijant nealkoholinius gėrimus, siūlytina įvertinti, ar Įstatymo 11 str. 2 d. nereikėtų papildomai nurodyti šių nealkoholinių gėrimų: alaus, alaus kokteilių, sidro, kriaušių sidro, vyno, vaisių ir (ar) uogų vyno bei gazuotų gėrimų ir energetinių gėrimų, kaip paskutiniai du gėrimai apibrėžti Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. sausio 12 d.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Manytina, kad rinkos dalyviams būtų aiškiau, jei įstatyme būtų išvardijamos visos gėrimų rūšys / grupės / pogrupiai, kurioms taikoma užstato sistema.</p> <p>Atsižvelgiant į tai ir įvertinus pasiūlymą tikslinti išvardijamus gėrimus (jų grupes, pogrupius, rūšis) bei atsižvelgiant į Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 3D-13 „Dėl Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 2 ir 3 punktų nuostatas, Nutarimo projekte įstatymo 11 straipsnio 2 dalį (redakcija, aktuali 2025-01-1) siūloma išdėstyti taip:</p> <p>„2. Gamintojai ir importuotojai privalo imti užstatą iš pakuočių platintojų ar pardavėjų ir jį grąžinti pakuočių pardavėjams, kai šie grąžina pakuočių atliekas, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai spiritinius gėrimus, alų, alaus kokteilius, sidrą, kriaušių sidrą, vyną, vyno gėrimus, vyno kokteilius, vaisių vyną, vaisių vyno kokteilius, vaisių vyno gėrimus, kitus fermentuotus alkoholinius gėrimus, alkoholinius kokteilius ir nealkoholinius gėrimus (gaiviuosius gėrimus, stalo vandenį, girą koncentruotus sulčių gėrimus), girą, nealkoholinį alų, nealkoholinį sidrą, nealkoholinį vyną, natūralų mineralinį vandenį, šaltinio vandenį, fasuotą geriamąjį vandenį, sultis, nektarą, supakuotus į šias prekes vienkartinės pakuotes, kurių talpa didesnė negu viena dešimtoji litro, bet mažesnė ne didesnė negu trys litrai:</p> <p>1) stiklines (išskyrus į stiklinę vienkartinę pakuotę supakuotus</p>

	<p>įsakymu Nr. 3D-13 „Dėl Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas).</p>	<p>vaisių vyną, vaisių vyno gėrimus ir vaisių vyno kokteilius ir pakuotę, kurios talpa trys litrai netaikoma trijų litrų talpos stiklinėms pakuotėms ir stiklinėms vienkartinėms pakuotėms, į kurias supakuotas vaisių vynas, vaisių vyno gėrimai, vaisių vyno kokteiliai, vynas, vyno gėrimai, vyno kokteiliai, spiritiniai gėrimai); 2) PET; 3) metalines (išskyrus pakuotę, kurios talpa trys litrai netaikoma trijų litrų talpos metalinėms pakuotėms).“ Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamente nustatytoje gėrimų klasifikacijoje energetiniai gėrimai nenurodyti. Pagal Reglamento 4 punkto nuostatas gazuoti gėrimai, kurių alkoholio koncentracija neviršija 0,5 tūrio proc., priskirtini nealkoholiniams gėrimams. Todėl įstatyme vardijant Reglamento 3 punkte gėrimų grupes ir nurodžius nealkoholinių gėrimų grupę, šiai gėrimų grupei būtų priskirti ir nealkoholiniai gazuoti gėrimai.</p>
<p>UAB „VAATC“, 2022-03-10, Nr. 1.13.-22/60</p>	<p>Projekte nurodomos investicijos, kurių prireiktų užstato sistemos plėtrai siekiant šioje sistemoje plėtoti stiklinių pakuočių atliekų rinkimą. Tačiau nepateikiama informacija apie investicijas, kurių prireiks užstato sistemos plėtrai siekiant Projekte siūlomos metalinių ir PET pakuočių plėtros.</p> <p>Siūlytina įvertinti metalinių pakuočių rinkimo užstato sistemoje pagrįstumą. Pastebėtina, kad nėra jokių duomenų pagrindžiančių, jog šiuo metu metalinių pakuočių tvarkymas yra neefektyvus. Tiek esama jų atskiros surinkimo sistema, tiek ir absoliučiai efektyvus jų atrūšiojimas iš mišraus atliekų srauto, kelia abejonių dėl užstato sistemos plėtros būtinybės. Atkreiptinas dėmesys, kad investavimas į užstato sistemos plėtrą, nelemdamas teigiamų aplinkosauginių pokyčių, nemažins komunalinėms atliekoms tvarkyti patiriamų pastoviųjų kaštų, kurie sudaro 80 proc. visų kaštų, tvarkant kitomis sistemomis surinktas atliekas. Taigi, įvertinant tai, kad investavimo į užstato sistemos plėtrą</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Investicijų, reikalingų užstato sistemą išplėtus stipriųjų alkoholinių gėrimų pakuotėmis, dydis įvertintas 2019 m. atliktoje Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos plėtros sąnaudų-naudos analizėje. Šioje analizėje nevertinta, kiek investicijų reikėtų, jei sistema būtų plečiama mažesne apimtimi – pvz., tik stipriųjų alkoholinių gėrimų PET ir metalinėmis pakuotėmis. Užstato sistemos plėtros klausimu su rinkos dalyviais diskutuojant pakuočių atliekų tvarkymo sistemos tobulinimo darbo grupėje, užstato sistemos administratorius informavo, kad jei užstato sistema būtų plečiama mažesne apimtimi, įtraukiant tik PET ir metalines stipriųjų alkoholinių gėrimų pakuotes, tokiu atveju reikėtų gerokai mažiau investicijų nei reikėtų užstatą plečiant ir stiklinėmis stipriųjų alkoholinių pakuotėmis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai ir UAB „VAATC“ pasiūlyme pateiktą informaciją, atitinkamai papildomi argumentai Nutarimo projekto 8 ir 9 punktuose.</p>

	kaštus dengia gyventojai, metalinių pakuočių rinkimas užstato sistemoje nepagrįstai didins gyventojų patiriamas išlaidas komunalinių atliekų tvarkymo sistemoms išlaikyti.	
Konkurencijos taryba, 2022-03-16, Nr. (2.30Mr-43) 6V-294	Konkurencijos tarybai kyla abejonių, ar pasirinkus Nutarimo projektu siūlomą variantą įvardinti konkrečius alkoholinius gėrimus, kuriems būtų taikoma užstato sistema, nesusidarys tokia situacija, kuomet tai pačiai rinkai priskiriamais alkoholiniais gėrimams bus taikomos skirtingos konkurencinės sąlygos, t. y. vieniems alkoholiniais gėrimams bus taikoma užstato sistema, o kitiems – netaikoma. Atsižvelgiant į tai, siūlome Nutarimo projekto rengėjams atlikti poveikio konkurencijai vertinimą.	Neatsižvelgta. Užstato už vienkartinės pakuotės sistema Lietuvoje veikia nuo 2016 m. Tokia sistema įdiegta įvertinus kitų šalių patirtį. Kaip ir kitose šalyse, Lietuvoje įdiegta užstato sistema netaikoma visų rūšių alkoholinių ir nealkoholinių gėrimų pakuotėms. Rinkai tiekiamų gėrimų kiekio pokyčio tendencijos tiesiogiai priklauso nuo paklausos, kurią lemia šalies gyventojų vartojimo įpročiai, o ne 10 centų užstato taikymas ar netaikymas. Taigi, užstato taikymas ar netaikymas gėrimų pakuotėms nesudaro išimtinių teisių ūkio subjektams: nedraudžia ūkio subjektams tiekti tam tikras prekes (gėrimus) ar vykdyti tam tikrą veiklą (gėrimų tiekimą), neriboja tokių ūkio subjektų skaičiaus, nedaro didelio poveikio ūkio subjektų galimybei tiekti tam tikrus gėrimus. Kadangi išimtinės konkurencinės sąlygos nesudaromos, manytina, kad netikslinga atlikti poveikio konkurencijai vertinimą nutarimo projekto, kuriuo teikiama Vyriausybės išvada dėl Seimo narių registruoto įstatymo projekto.
Lietuvos verslo konfederacija, 2022-03-17, Nr. 22-061AR	Siūloma Įstatymo projektu 1 straipsniu keičiamą įstatymo 11 straipsnio 2 dalį dėstyti taip: „2. Gamintojai ir importuotojai privalo imti užstatą iš pakuočių platintojų ar pardavėjų ir jį grąžinti pakuočių pardavėjams, kai šie grąžina pakuočių atliekas, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai spiritinius gėrimus, alų, alaus kokteilius, sidrą, kriaušių sidrą, vyną, vyno gėrimus, vyno kokteilius, vaisių vyną, vaisių vyno kokteilius, vaisių vyno gėrimus, kitus fermentuotus gėrimus, alkoholinius kokteilius ir nealkoholinius gėrimus (gaiviuosius gėrimus, stalo vandenį, girą), natūralų mineralinį vandenį, šaltinio vandenį, fasuotą geriamąjį vandenį, sultis, nektarą,	Atsižvelgta iš dalies. Įvertinus Teisingumo ministerijos siūlymus ir atsižvelgus į 2025 m. įsigaliosiančias Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatas, pakeistas 2021 m. lapkričio 4 d. priimtu Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ² straipsniu ir 1 ¹ priedu įstatymu Nr. XIV-596, siūloma Nutarimo projekte įstatymo 11 straipsnio 2 dalį (redakcija, aktuali 2025-01-1) siūloma išdėstyti taip: „2. Gamintojai ir importuotojai privalo imti užstatą iš pakuočių platintojų ar pardavėjų ir jį grąžinti pakuočių pardavėjams, kai šie grąžina pakuočių atliekas, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai spiritinius gėrimus , alų, alaus kokteilius, sidrą, kriaušių

	<p>supakuotus į šią prekinę vienkartinę pakuotę, kurios talpa didesnė negu viena dešimtoji litro, bet ne didesnė ir mažesnė negu trys litrai:</p> <p>1) stiklinę (išskyrus į stiklinę vienkartinę pakuotę, į kurią pakuojamas supakuotus vaisių vyną vynas, vaisių vyno gėrimus gėrimai ir vaisių vyno kokteilius kokteiliai, vyną vynas, vyno gėrimus gėrimai, vyno kokteilius kokteiliai, spiritinius gėrimus spiritiniai gėrimai ir pakuotę, kurios talpa trys litrai);</p> <p>2) PET (polietileno tereftalatas);</p> <p>3) metalinę (išskyrus pakuotę, kurios talpa trys litrai).“</p>	<p>sidrą, vyną, vyno gėrimus, vyno kokteilius, vaisių vyną, vaisių vyno kokteilius, vaisių vyno gėrimus, kitus fermentuotus alkoholinius gėrimus, alkoholinius kokteilius ir nealkoholinius gėrimus (gaiviuosius gėrimus, stalo vandenį, girą koncentruotus sulčių gėrimus), girą, nealkoholinį alų, nealkoholinį sidrą, nealkoholinį vyną, natūralų mineralinį vandenį, šaltinio vandenį, fasuotą geriamąjį vandenį, sultis, nektarą, supakuotus į šias prekinės vienkartinės pakuotes, kurių talpa didesnė negu viena dešimtoji litro, bet mažesnė ne didesnė negu trys litrai:</p> <p>1) stiklines (išskyrus į stiklinę vienkartinę pakuotę supakuotus vaisių vyną, vaisių vyno gėrimus ir vaisių vyno kokteilius ir pakuotę, kurios talpa trys litrai netaikoma trijų litrų talpos stiklinėms pakuotėms ir stiklinėms vienkartinėms pakuotėms, į kurias supakuotas vaisių vynas, vaisių vyno gėrimai, vaisių vyno kokteiliai, vynas, vyno gėrimai, vyno kokteiliai, spiritiniai gėrimai);</p> <p>2) PET;</p> <p>3) metalines (išskyrus pakuotę, kurios talpa trys litrai netaikoma trijų litrų talpos metalinėms pakuotėms).“</p>
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------